

az izom összehúzódására vonatkozólag azt a hipotézist állították föl, hogy ez a jelenség a mágnesek, vagy az elektromos áramokat vezető tekercsek egymásra hatása alatt történő lengések kölcsönös vonzása alapján magyarázható. A két tudós kívánságára Fröhlich elméletileg megvizsgálta, vajjon a mágnesek oly rendszerében, hol az egyes mágnesek középpontjai egyenlő közköben fekszenek, egy egyenesen és állandó egyensúly alkalmával egymáshoz párhuzamosak: a mágnesek lengései megváltoztatják-e az egyensúlyi helyzetben egymásra ható vonzó vagy taszító erőt s ha tényleg megváltoztatják, vonzó-e ez erőnek a lengésekből származó része? Arra az eredményre jutott, hogy a lengések amplitudójának (legnagyobb kilengéseinek) alkalmas megválasztásával mindig elérhetni, hogy a lengések okozta translatorius erők vonzóak. Ennek értelmében a lengések a rendszer összehúzódását tényleg létesíthetik és az a hipotézis, a mely azt feltételezi, nem ellenkezik a fizikai törvényekkel.

Heller Ágost előterjesztette H e g y f o k y K a b o s értekezését »*A magyar Alföld csapadékvizszonyairól*«. A dolgozatban felállított tételek a szerzőtől 1882-től 1886-ig Kun-Szent-Mártonban (Jász-Nagykun-Szolnokmegyében) tett öt évi észleletekre támaszkodnak. Az értekezés a következő tárgyakat öleli fel: 1. *A csapadékos napok (száma és eloszlása)*. 2. *A csapadék mennyisége*. 3. *A meteorológiai elemek csa-*

padék idején. 4. *Nagy eső és légnyomási depressziók*. 5. *A barométer ingadozása öt millimétert meghaladó napi eső idején*. 6. *Néhány igen nagy esőről*.

A csapadékos napokra nézve szerző azt találja, hogy a csapadékos napok gyakran többedmagukkal élvelek a száraz napok közé. A leghosszabb csapadékos időszak 10 napot tesz. Télen 100 nap között 35, nyáron 36 csapadékkal jár.

A meteorológiai elemek magaviseletében csapadék idején általán véve feltűnő változások nem mutatkoznak csapadékos napokon; csak a felhőzetet mozgó légáramlatokban észlelhetünk némi sajátságot csapadékos napokon. Száraz időben az alsó felhők leginkább a szemhatár *északnyugati*, csapadékos időben pedig *dél nyugati* negyedéből jönnek. A felső felhők száraz időben a horizont *nyugati*, csapadékos időben *dél nyugati* vidékéről jönnek.

Végül szerző vizsgálatainak eredményeit következőkép foglalja össze: Vidékünkön képződő és tartózkodó depressziók rendszeresen hoznak, még pedig bővebbet, ha útjuk az Adriától a Fekete-tenger felé a Balkán-félszigeten vagy Magyarország déli részén visz keresztül, mintha északnyugaton vagy északon vonulnak. Mennél közelebb esik hozzánk a depresszió középpontja, annál bővebb a csapadék; legnagyobb az eső a centrumban, a felszálló légáram helyén. Kisebbséggű esők egyenetlen hőmérsékletű légáramok keveredéséből származnak.

TÁRSULATI ÜGYEK.

Szakülés 1891 márczius 18-ikán. Dr. Kövesligethy Radó »*Az ég fotografiai abroszáról*« szólván, eladja, hogy az ég fotografiai abroszának elkészítését a Société internationale astrophotographique az 1887. évi párizsi ülésén határozta el. Az új mappa megadja az égitestek helyzetét, alkalmas szolgálatot a kettős csillagok pályameghatározására, az állócsillagok mozgásának megismerésére, parallaxisok, csillagtávolságok mérésére, a praecessio, nutatio, aberratio helyesebb értékeinek levezetésére.

E nagy munkában, kellő műszerek hiányában, hazánk nem vesz részt. E hiányt pótlóan, az előadó több barátjával elhatározta, hogy fotografiai felvételeket és fotometriai méréseket végez már a nyáron, a miben K o n k o l y M i k l o s, e meteorológiai intézet igazgatója is közre fog működni, magára vállalván az első hat csillagrendet magában foglaló égi abrosz előállítását.

Dr. Istvánffy Gyula »*Újabb vizsgálatok az üszökpenész elterjedésének módjáról és a mesterséges infekcióról*« czímen kultivált növényeink egyik fő betegségét, az üszköt ismertette. Az üszök fejlődésének menete teljesen meg van állapítva, mióta alkalmas összetételű tápláló folyadékokban tudják vizsgálni. Az üszök infekciós anyaga épen úgy természetű, mint például a sörélesztő. Az infekcióra a növények fiatal részei fogékonyak; ha e korban kedvező időjárás van, a növény hamar átesik azon a koron, a melyben az inficiálás rá nézve végzetessé válnék. Különösen két üszökfaj ismeretes a közéletben; az egyik a kukoriczaüszök, a mely csupán helyi infekcióra alkalmas, mert a hova befurakodott, ott alkotja a nagy daganatokat. Más természetű a gabonaüszök, a mely a fiatal növény rügyeleivel át bejut a tenyészcsúcsba, azzal együtt a magasba emelkedik és mikor a gabona a kalászát hánnya, rászáll a magra s elpusztítja a termést. A mi az infekció

elterjedését illeti, ebben a trágyának is jelentékeny szerep jut, mert a trágyalé mindig tartalmaz üszköt.

László Ede, a ki »Borhamisítások kimutatása és a bortörvény« czímen értekezett, kimutatja, hogy minálunk úgymondott műbort nem árulnak, hanem a bort hamisítják és úgy viszik a forgalomba. Minékünk tehát nem a műbor, hanem a hamisított bor ellen kell védekeznünk. A hamisított bor a bor alkotó részein kívül idegen részeket is tartalmaz; a bor alkotó részeit tartalmazza ugyan, de nem olyan mértékben, mint a természetes bor, a melyben a hiányzó részeket — miután a természetes bort előzetesen jóval meghigították vízzel s a vizet így drága czikké tették — mesterségesen akarják pótolni. Mint pótszerek használatosak a salicilsav, és a krumplicukor, a növényi és a kátrányfestékek, a kénssav s az alkohol, a melyeknek a borba nem természetes úton való bejutását kisebb-nagyobb biztossággal ki lehet mutatni. Minthogy csupán arról van szó, hogy a bort ne hamisítsák, nézete szerint nincs is szükség külön bortörvényre; elegendő, ha az egészségügyi törvényt megpótolják a hamisítást gátló néhány rendelkezéssel.

Választmányi ülés 1891 márczius 18-ikán. Lengyel Béla elsőtitkár előterjeszti a II. nemzetközi ornithológiai kongresszus magyar bizottságának átiratát, a melyben meghívja a Társulatot a Budapesten 1891 május 17-ikén tartandó kongresszusra és kéri, hogy a kongresszuson magát képviseltetni szíveskedjék. — A választmány megbizja az elnökséget, hogy a Társulatnak a nevezett kongresszuson való képviseléséről intézkedjék.

Lengyel István irodaigazgató előterjeszti a Forgó Tőke állását 1891 februárius havában. — Tudomásul vétetik.

A titkár jelenti, hogy Lengyel Béla egy. tanár Budapesten régebbi 100 frtos alapítványát 200 forintra emelte, továbbá, hogy Somssich Andor földbirtokos Sárdon, 100 frttal, Paszlavszky József tanár Budapesten ugyancsak 100 frttal az örökítő tagok sorába lép. — Örvendetes tudomásul szolgál.

A jegyző felolvassa a múlt választmányi ülés óta a könyvtárba érkezett ajánlékokat. Szerzőktől érkeztek: Tormay Bélától »A szarvasmarha és tenyésztése« I—III. kötete, »Nádudvari uram az állategészségügyi törvényről a legszükségesebb tudnivalókat esteli beszélgetések alkalmával megismerteti«, »A sertés-kérdés egy fontos részlete« és »A szarvasmarha tenyészközületei az országban«; Dr. Sassy Jánostól »Kórházak vasárnapja«; Dr. Vámgel Jenőtől »A k. m. tud. egyetemi állattani és össze-

hasonlító boncztani intézet multja és jelen állapota«; Antolík Károlytól »Physikalische Schulversuche«; Delmar Theodortól »Das Phosphoritlager von Steinbach und allgemeine Gesichtspunkte über Phosphorite«; Dr. Tóth Mihálytól »Adatok Nagyvárad környéke diluvialis képződményeinek ismeretetéséhez«; Veress Endrétől »Herkulesfürdő és környéke«; Kis-apsai Méhely Lajos »Újabb adatok Erdély s különösen a Barcaság bogárvilágának ismeretéhez«, »Carabus Violaceus L. var. Wolfi Dej. és tudományos autocratia« és ugyanez német nyelven is; James Terrytól »Sculptured anthropoid ape heads found in or near the valley of the John Day river, a tributary of the Columbia river, Oregon«. Intézetektől: »A kassai m. kir. gazdasági tanintézet évkönyve« az 1889. és 1890. évre; »A keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet 1890-iki évkönyve«. Végre »A magyar orvosok és természetvizsgálók 1890. augusztus 16—20-ig Nagyváradon tartott XXV. vándorgyűlésének történeti vázlata és munkálatai« a központi választmány ajándéka. — Köszönettel vétetnek.

A titkár mélyen elszomorodva jelenti, hogy az utolsó választmányi ülés óta 16 tag haláláról értesült. Elhunyt: Dr. Jendrássik Jenő egyetemi tanár Budapesten. Tag lett 1860 december 29-ikén, választmányi tag volt 1862-től 1879-ig. Régebben előadásokat is tartott s a Közölnynek munkatársává volt. Hofmann Károly kir. főgeológus Budapesten, a Társulatnak 1865-től rendes, 1872-től 1877-ig választmányi tagja. Elhunyt továbbá: Baczó Gábor nyug. főgimn. tanár, Zilahon; Dr. Barla Sándor orvos, Csurgón; ifj. Czirfusz Ferencz gyógyszerész, Zentán; Déry Mihály plébános, Budapesten; Gyiko Ferencz ref. lelkész, Török-Szt.-Miklóson; Hruska Nándor kasznár, Szécsi-Szigeten; Klein Frigyes birtokos, Gyalun; Koller Sándor gyógyszerész, Kun-Szt.-Miklóson; Krnák Mihály könyvelő, Békés-Csabán; Morgenbesser János polg. isk. igazgató, Nagy-Kanizsán; Dr. Regéczi Nagy Imre tanár, Budapesten; Rill N. János bortermező, Szegszárdon; Supka Jeromos cist. r. apát, Zirczen, és Volosz Lajos ügyvéd, M.-Szigeten. — Szomorú tudomásul vétetik.

Kilépésöket bejelentették 30-an. — Tudomásul van.

Négy-öt évre adósak közül 90-en a hozzájuk intézett felszólításra nem feleltek, soknak lakása ismeretlen. — A választmány a tagok sorából való törlésöket elrendeli.

A jegyző felolvassa az új tagokul ajánlottakat: Achim Lajos m. k. honv. százados Újvidék, (ajánló Elter J.); Albert Márton állatorvos Csanád-Palota, (László J.);

Dr. Aldauer Jenő orvos Nágocs, (Winkler Gy.); Baján Imre jószágigazgató Nagymihály, (Raisz G.); Balajthy Barnabás m. k. bányabiztos Budapest, (Kauffmann K.); Balkai Adolf tkp. igazgató Komárom, (Bottay K.); Bárándy István földbirtokos Alsó-Alap (Kaldrovits Á.); Bardach Ráchel okleveles nevelőnő Vágújhely, (Lippe Ö.); Dr. Bátor Mór ügyvéd Komárom, (Bottay K.); Dr. Beé Emil orvos Temes-Szt.-András, (Syposs L.); Beer Márk m. k. honvédhadnagy Újvidék, (Elter J.); Dr. Békeffy Károly ügyvéd Csantavér, (Békeffy Gy.); Id. Belházy Gyula erd. műszaki díjnok Kabolapojána, (Belházy J.); Bernhart Raphaél vasúti főmérnök Debreczen, (Hönig I.); Beyer Adolf gyáros Baja, (Allaga O.); Bittsánszky Kornél m. e. hallgató Budapest, (Bartha A.); Dr. Blum Ödön orvos Budapest, (Grósz L.); Bodrosi Károly jegyző Temes-Szt.-András, (Syposs L.); Boros István Szt.-Gothárd, (Cserny Gy.); Braun Alajos vasúti hivatalnok Sz.-Fehérvár, (Schnetzler J.); Búja Lajos tanító Csanádpalota, (László J.); Dr. Buzinkay Gyula közegészs. felügyelő Budapest, (Grósz L.); Csákváry Lajos áll. vas. ellenőr Szeged, (Szikla G.); Csapodi Ferencz közjegyző Szőlős-Győrök, (Csapodi Istv.); Dr. Csatáry Ágost orvos egyet. tanársegéd Budapest, (Benczur D.); Csatáry Béla minist. titkár Budapest, (Benczur D.); Csernátony Alajos vasúti hivatalnok Debreczen, (Hönig I.); Csitáry Béla gazdatiszt M.-Keszli, (Hucht-hausen V.); Csordán Gyula gazdálkodó H.-M.-Vásárhely, (Ivanits K.); Czajlik Kálmán járásbíró K.-Félegyháza, (Jenovay D.); Czárán Gyula birtokos Kolozsvár, (Török Gy.); Czermák Ede felügyelő Budapest, (Horváth L.); Czitó Ferencz technikus Budapest, (Bartha A.); Darvas Vilmos vasúti hivatalnok Debreczen, (Hönig I.); Dr. Dobi Imre kir. albiró Mohács, (Varga A.); Dorcsák József gyógyszerész Diós-Győr, (Derczényi I.); Drencsényi László m. k. á. v. hivatalnok Budapest, (Hradczky B.); Ébner Béla tkp. könyvelő Kun-Szt.-Márton, (Szilárdfy K.); Eckert István tkp. főkönyvvezető Baja, (Allaga O.); Egész György tanító Ada, (Kállay Ö.); Erdélyi József gazd. m. gyakornok Mezőhegyes, (Hofer A.); Faragó István tiszttartó Kalácsa, (Hodossy E.); Fassberger József hivatalnok Budapest, (Horváth L.); Dr. Feuer Nathaniel közegészs. felügyelő Budapest, (Grósz L.); Dr. Fischer Sándor főszolgabíró Téth, (Fürst A.); Friedrich István urad. kasznár Féregyház, (Hodossy E.); Dr. Friedrich Jenő jogtudor s földbirtokos Budapest, (Gerlóczy Gy.); Gáspár Béla főerdész Garamrév, (Jákó J.); Gazda Gusztáv tanító Jánosháza, (Horváth I.); Glünkl Ágost polg. isk. tanár Késmárk, (Belóczy S.); Dr. Goldblatt Géza körorvos Tornallja, (Ürsinyi

Zs.); Gregus László isk. igazgató Temes-Szt.-András, (Syposs L.); Grohmann József számtartó Szt.-Ágota, (Gráfy I.); Dr. Grósz Gyula kórházi s.-orvos Budapest, (Verebély L.); Gugi János tanító Kövegy, (László J.); Gurányi István erdészgyakornok Nadrág, (Schleifer B.); Györög József adóhiv. gyakornok Szombathely, (S. Kováts Zs.); Halász Sándor mérnök Arad, (Szilárd I.); Harmos János hivatalnok Budapest, (Horváth L.); Hehs Vilmos gyógyszerész Arad, (Rozsnay M.); Heim János m. k. műszaki díjnok Kozora, (Zsuffa A.); Dr. Hermann Adolf ügyvéd Baja, (Allaga O.); Hesz Ferencz vasúti hivataln. Dombóvár, (Singer B.); Hinsenkamp Ottó m. k. áll. vas. s.-vegyész Budapest, (Várady Z.); Hofmann Ede birtokos Nagynémetház, (Fittler D.); Hollósy Kálmán theol. hallgató Sopron, (Renner J.); Holub Ernő vasúti hivataln. Illava, (Kőrössy Antal); Horváth Béla kir. ügyész Kecskemét, (Krécsy B.); Horváth Kálmán postafőnök Moson, (Fábry N.); Humor János r. k. káplán Zala-Mernye, (Wetzel L.); Hüttl Ede gőzmalomtulajdonos Baja, (Allaga O.); Ichnátkó János g. k. lelkész Nagymihály, (Raisz G.); Illgner Frigyes állatorvos P.-Csákó, (Balla S.); Dr. Imrédy Béla e. tanársegéd Budapest, (Benczur D.); Jagics József ügyvéd Mohács, (Varga A.); Jancsó Géza szolgabíró Tisza-Roff, (Bagogossy L.); Dr. Jendrássik Ernő e. m. tanár Budapest, (Benczur D.); Jósza Gyula ügyvéd-jelölt Kun-Szt.-Márton, (Szilárdfy K.); Judik József m. áll. v. s.-mérnök Kolozsvár, (Dax A.); Juhász Károly plébános Bány, (Klinkárt E.); Junker László k. r. tanár Kecskemét, (Bartek L.); Jurenák Béla gazdálkodó Szentés, (Danielisz K.); Justus Gyula okleveles gazda Tiszafüred, (Schleiminger L.); Karsa István megyei hivatalnok Kassa, (Maurer J.); Dr. Kaschevits Lajos orvos Buda, (Scheidl J.); Kaufmann Bertalan mérnök Budapest, (Horváth L.); Kellner Antal kir. s.-mérnök Budapest, (Schmid Ö.); Báró Kemény János orsz. képviselő Pusztá-Kamarás, (Csernátony L.); Kenessey Béla okl. mérnök Budapest, (Schmid Ö.); Dr. Keresztzeghy Gyula klinikai gyakornok Budapest, (Benczur D.); Kieselbach Gyula festő Kassa, (Maurer J.); Kiss Gyula közs. jegyző Óverbász, (Koch A.); Kiss István műkertész Ada, (Kállay Ö.); Klacsók István k. r. tanárjelölt Kolozsvár, (Héjas I.); Klein Ede polg. isk. tanár Késmárk, (Belóczy S.); Dr. Koblerausch József ügyvéd Baja, (Allaga O.); Kolossa Imre gyógyszerészjelölt Szt.-Gothárd, (Cserny Gy.); Komlós Dezső tanító Arad, (Szilárd I.); Kompanik János gyógyszerész Szirák, (Babusik S.); Koncz Gyula m. á. v. hivatalnok Szolnok, (Balázs Á.); Dr. Kónya Samu udv. gyógyszerész Jassy, (Veress E.); Koralewski Géza erdészgyakor-

nok Zsarnócza, (Jákó J.); Koós Ödön áll. vasúti felügyelő Budapest, (Horváth L.); Kovách Imre fővárosi rendőrorvos Budapest, (Bernáth J.); Kovács János tkp. könyvelő Szirák, (Babusik S.); Kovács Kálmán útbiztos Szt.-Gothárd, (Cserny Gy.); Kovács Sándor kántortanító Letenye, (S. Kovács Zs.); Kölln Gyula gimn. tanár Szilágy-Somlyó, (Mahalcsik B.); Környei Lajos m. e. hallgató Budapest, (Bartha A.); Kraft Károly járásbíró Újbánya, (Voláncsek F.); Kriván László birtokos Csanád-Palota, (László J.); Ifj. Krudy Gyula ügyvéd, Nyiregyháza, (Kunfalvy I.); Lang József építész Szt.-Gothárd, (Cserny Gy.); Lányi Pál mozdonyfelvigyázó Brassó, (Dax A.); Lebensfeld Károly tanító Csanád-Palota, (László J.); Lehoczky Márton megyei állatorvos Tornallya, (Urszinyi Zs.); Gróf Lónyay Géza birtokos B.-Som, (Lónyay G.); Lovász János tkp. s.-könyvelő Debreczen, (Simonffy S.); Lófi Jenő m. k. műszaki díjnok Lippa, (Bécsy D.); Dr. Lőrinczi Ferencz orvos Budapest. (Grosz L.); Lukács Dezső mérnök Budapest, (Hirsch L.); Dr. Málsi János ügyvéd Újbánya; (Voláncsek F.); Marckhart József áll. v. felügyelő Budapest, (Horváth L.); Marich Zsigmond bányabirtokos Szt.-Gothárd, (Cserny Gy.); Marjalaky Jenő mérnök Tisza-Roff, (Timon B.); Martin Tivadar kir. mérnök Arad, (Szilárd I.); Mátyrák Vazul m. k. adóhiv. ellenőr Girált, (Stucker I.); Mautner Izidor birtokos Magyar-Szék, (Mautner A.); Mautner Ödön birtokos Orosló, (Mautner A.); Mayer Károly gazd. segéd Kalácsa, (Hodossy E.); Mericzay Lajos áll. v. felügyelő Budapest, (Horváth L.); Mezey Arthur erdész Kis-Apáthi, (Erős R.); Mezey Dezső hivatalnok Budapest, (Horváth L.); Mike Géza Pécs, (Glazer L.); Mucsalov Dusan s.-adótiszt Szabadka, (Ilgenn I.); Dr. Nádudvary Dezső körorvos Mező-Záh, (Gönczy M.); Nagy Lajos birtokos Téth, (Fürst A.); Nagy Péter m. k. honv. főhadnagy Újvidék, (Elter J.); Nattland János mérnök Arad, (Szilárd I.); Neuszidler Ernő urad. gazdaságtiszt P.-Csenke, (Usztanék A.); Nigrinyi Zoltán gyógyszerész H.-M.-Vásárhely, (Ivanits K.); Niklós Péter m. k. posta- és távirtdakezelő Nadrág, (Schleifer B.); Novobáczky Győző mérnök Szentés, (Danielisz K.); Novoth István tanító Baja, (Lengyel I.); Ifj. Nyáry József iparos Tiszafüred, (Schleiminger L.); Nyáry László tisztviselő Szentés, (Danielisz K.); Orosz Pál aljárásbíró Újbánya, (Voláncsek F.); Papp György g. k. lelkész Sályi, (Bencsik S.); Péchy László m. k. áll. v. s.-mérnök Brassó, (Dax A.); Perényi Gyula gyógyszerész Kun-Szt.-Márton, (Szilárdfy K.); Pete Lajos t. megyei aljegyző Kaposvár, (Weinstein I.); Pillis József tanító Német-Keresztur, (Halmosy I.); Báró Podmaniczky Horácz bir-

tokos Botrágy, (Gróf Lónyay G.); Pogány József főispáni titkár Kaposvár, (Dezsényi J.); Póka Sándor m. k. gazdasági segéd Mezőhegyes, (Hofer A.); Dr. Popovics János orvos Csanád-Palota, (László J.); Pscherer Miklós miniszter. titkár Budapest, (Verebély L.); Pultz Ferencz főerdész Bars-Berzence, (Voláncsek F.); Regenhart Pál m. k. erdészgyakornok Sóvár, (Kalmár T.); Rexa László kir. adótiszt Galgóc, (Babusik S.); Risdorfer Gyula m. e. hallgató Budapest, (Bartha A.); Rohrbacher Miklós közgazd. gyakornok Győr, (Lasz S.); Roth Samu okl. gyógyszerész Arad, (Rozsnyay M.); Rummy Sándor lapszerkesztő Győr, (Stelcer I.); Ruttkay Kálmán mérnök Tisza-Roff, (Timon B.); Dr. Rüll Béla ügyvéd Mohács, (Varga A.); Saly Pál plébános Sárkeresztúr, (Gráfy I.); Sanka György jegyző Öcsöd, (Török J.); Sasinka József tanító M.-Keszti, (Huchthausen V.); Dr. Schaffer Imre ügyvéd Szt.-Gothárd, (Cserny Gy.); Schandl Mihály áll. v. felügyelő Budapest, (Horváth L.); Schindler Kálmán uradalmi gazdaságtiszt Pusztá-Szód-Rákóc, (Hornvánszky A.); Schöber Aajos tanító Kun-Szt.-Márton, (Szilárdfy K.); Schmidt Zsigmond m. k. műszaki díjnok Lippa, (Bécsy D.); Schmiedt Albert ispán Tisza-Dob, (Jaksics L.); Schubert József főmérnök Budapest, (Horváth L.); Schüller Péter főkönyvvivő Budapest, (Oppenländer Gy.); Serényi Antal urad. ispán Salamon, (Horváth P.); Simon Károly gyógyszerész Bellatincez, (Kempfner E.); Sipeki Balázs László m. k. honv. főhadnagy Budatin, (Nedeczky R.); Strobertz Rezső kereskedő Budapest, (Hirsch L.); Swaton József műszaki hivatalnok Szentés, (Kosztka K.); Szabó Benedek vas. ellenőr Debreczen, (Hönig I.); Szabó György urad. főerdész Jánosháza, (Horváth I.); Szarka Gyula gyógyszerész Tiszafüred, (Schleiminger L.); Dr. Szegedy Kálmán orvos Tisza-Földvár, (Hornvánszky I.); Szép Béla hivatalnok Budapest, (Horváth L.); Szerdahelyi János tanító Ó-Kanizsa, (Blauhorn M.); Sztacho József tanító Szirák, (Babusik S.); Szunyoghy János mérnök Tisza-Roff, (Timon B.); Tamás János iparos Kassa, (Liszky J.); Tarcsai József körjegyző Somogy-Kéthely, (Schuech K.); Tolnay Miklós vasúti s.-mérnök Nagyvárad, (Dax A.); Torday József tisztartó Tisza-Dob (Jaksics L.); Dr. Tóth Dezső orvos Kun-Szt.-Márton, (Szilárdfy K.); Tóth Mátyas végzett jogász Kun-Szt.-Miklós, (Szilárdfy K.); Török Sándor m. á. v. főmérnök Kolozsvár, (Dax A.); Tuzson János erdészgyakornok Zsarnócza, (Jákó J.); Vaitzik Emil erdészgyakornok Zsarnócza, (Jákó J.); Vály Dezső orvosjelölt Budapest, (Vály E.); Dr. Varga Gábor ügyvéd Szt.-Gothárd, (Cserny Gy.); Varjú József m. alszámvevő Rév-Komárom (Bóday A.); Vargyassy Gyula

ügyvéd Szt.-Gothárd (Cserny Gy.); Végh Bertalan tanító Borsod-Harsány, (Giczey K.); Végh Jenő könyvelő Csanád-Palota, (László J.); Vörös Cyrill k. r. tanárjelölt Kolozsvár, (Héjas I.); Weiss Miksa technikus Budapest, (Nagy K.); Weisz Ignác mérnök Dombóvár, (Singer B.); Weizer Károly s.-jegyző Sárkeresztúr, (Gráfy I.); Dr. Wid-

der Márk orvos Nagy-Mihály, (Raisz G.); Zombori Pál m. á. v. főmérnök Szeged, (Szikla G.); Zwierina Adolf m. k. erdészgyakornok Sóvár, (Kalmár T.); a kik, az új örökítő tagot is beleértve, mind a 213-an megválasztattak; velők a tagok száma 7272-re emelkedett, a kik között 178 alapító és 140 hölgy van.

LEVÉLSZEKRÉNY.

TUDÓSÍTÁSOK.

(10.) *Magyarország időjárása 1891. év februárius havában.* Elmúlt zord telünk utolsó hónapja hőmérséklet dolgában mivel sem maradt hátrább elődeinél. Teljesen a téli hónap jellemét viseli magán: rendkívül magas a barométerállás, állandóan abnormális hideg idő kevés, vagy semmi légköri lecsapódással. A légnyomás európai eloszlásában majdnem az egész hónapon át kevés változatosság mutatkozott; a depressziók — melyek februárius második felében alig 755—60 mm. mélységűek — Európa legészakibb csúcsait keresték fel s hazánk időjárására némi hatásuk, kapcsolatban a futólagos délnyugoti-nyugoti légáramlással, csak a hónap elején mutatkozott, mikor is, különösen északon gyenge havazásokat (4-ikén esővel) észleltek futólagos hőemelkedéssel. A magas légnyomás hol az Alpések fölött, hol Oroszország déli részébe, de túlnyomóan Közép-Európába fészkelte be magát; tehát vagy fölöttünk vagy közvetlen szomszédságunkban terült; miért is az elmúlt februáriusban rendkívül magas barométerállás volt, a mely a normálisnál 7—9 mm.-rel volt nagyobb, míg havi ingadozása — alig 14—15 mm. — átlagban 10 mm.-rel mögötte maradt. E körülményekkel karöltve járt, hogy a hőmérő:

	Budapest		Eltérés C°
	1891 C°	20 évi közép C°	
31—4. Febr.	—4.4	—1.3	—3.1
5—9. »	—4.2	—1.0	—3.2
10—14. »	—5.7	—1.5	—4.2
15—19. »	—3.4	0.3	—3.7
20—24. »	—4.1	1.1	—5.2
25—1. Márcz.	—4.9	1.6	—6.5

a hónap valamennyi pentádjában a normálisnál alacsonyabb hőfokot jelzett. Az eltérés a hónap második felében derültebb égbolt s gyengébb szélmozgás mellett fokozatosan növekedett. A csapadék havi összege pedig, mint e néhány példa mutatja: Budapest 2 (27), Árvaváralja 14 (43), Eperjes 10 (24), Fiume 0 (85), Selmeczbánya 2 (49), Nagyszében 10 (21), Szeged 4 (22), Zágráb 1 (46) mm., a hol a rekeszbe tett számok a

több évi középértékek — országszerte alig számba vehető mennyiséget tett, s a normálisnak csak tört része.

A mi az egyes meteorológiai elemeket illeti, a *hőmérséklet havi közepe*: Fiume 4.7°, Zágráb —2.7°, Selmeczbánya —3.5°, Szeged —5.3°, Árvaváralja —6.0°, Beszkid és Gyergyó-Sz.-Miklós —8.7° C., északon és délen 2°, egyebütt 4—6 fokkal kisebb az átlagosnál; *maximumát*: Debreczen 1.8° 6-ikán, Szeged 2.0° 4-ikén, Kőrösmező 3.6° 26-ikán, Árvaváralja 5.8° 24-ikén, Fiume 15.5° 25-ikén, *minimumát*: Fiume —3.7°, Szeged —15.2° és Kőrösmező —27.8° 15-ikén, Debreczen —20.0° 10-ikén, Árvaváralja 26.1° 9-ikén érte el; *havi ingadozása*: 15—32° északon és délen az átlagosnál 2—7 fokkal nagyobb, az ország középső részében 2—5° C.-sal kisebb volt.

A *csapadék havi összege*: Besztercebánya, B.-Füred, Pásztó, Tasnád, Torda, Szt.-László, Fiume, Ó-Kanizsa, Basahid stb. 0 mm. Bánhorvát, Gyula-Fehérvár 4, Madaras 11, Bártfa 20, Bradula 37, Fužine 43 mm. mindenütt a normális alatt maradt s maximuma az ország északkeleti részére esett. A *levegő rel. nedvessége* 85—90% kissé nagy volt. *Viharos* időt 4., 12., 17. és 18-ikán a Dunán innen észleltek. *A talaj közép hőmérséklete* Ó-Gyallán 0.0 m. mélységben —3.6°; 0.5 m. mélységben —1.9° és 1.0 m. mélységben +1.1° C. volt.

BÁRTFAY JÓZSEF.

(11.) *Korai és késő vonulás és költés 1890-ben.* Valamint a növényvilágban előfordul a korai vagy késő viritás és termés, megvan a madárvilágban is a korai vagy késő vonulás és költés. A törvényszerű jelenségek időszaki bekövetkezése annyi különböző tényező kedvező összevágásától függ, hogy méltán csodálhatni, hogy a kivételes esetek száma oly ritka, s valóban talán nem is olyan és csakis a szorgos megfigyelés hiánya teszi, hogy mi, a kik csakis a közvetetlen közelünkben történeteket vesszük észre, olyan kevés úgynevezett kivételt jegyzünk fel. S hogy ezt is inkább a növény-, mint a madárvilágban figyeljük meg, annak oka